

ZÁKLADNÁ ŠKOLA PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM

MIČUROVA 364/1, BYTČA

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

**pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými
poruchami s mentálnym postihnutím**

Sme iní, ale nie horší

pre prípravný, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. a 9. ročník

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM ALEBO ĎALŠÍMI
PERVAZÍVNÝMI VÝVINOVÝMI
PORUCHAMI S MENTÁLNYM
POSTIHNUTÍM**

**pre Základnú školu pre žiakov s autizmom,
Mičurova 364/1, Bytča
ako organizačnú zložku
Spojenej školy internátnej,
Mičurova 364/1, Bytča**

**Názov školského vzdelávacieho programu:
SME INÍ, ALE NIE HORŠÍ**

Stupeň vzdelania:	ISCED 1
Dĺžka štúdia:	10 rokov s možnosťou absolvovania prípravného ročníka (žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie)
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	štátna
Predkladateľ:	
Názov školy:	Spojená škola internátna, Mičurova 364/1, Bytča
Organizačná zložka:	Základná škola pre žiakov s autizmom, Mičurova 364/1, Bytča
Adresa:	Mičurova 364/1, 014 01 Bytča
IČO:	50593030
Riaditeľ školy:	Mgr. Anna Ďurajková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Milada Randová
Ďalšie kontakty:	tel: 041/553 32 15, 041/552 11 64, 041/553 3317, 0911 55 32 21, 0911 55 32 27
	e-mail: szsibytca@szsibytca.sk
	webové sídlo školy: www.szsibytca.sk
Zriaďovateľ:	
Názov:	Regionálny úrad školskej správy v Žiline
Adresa:	Vysokoškolákov 8556/33B , 010 01 Žilina
Prerokovaný pedagogickou radou dňa:	25.08.2022
Prerokovaný radou školy dňa:	
Platný:	od 01.09.2022
Schválila:	Mgr. Anna Ďurajková, riaditeľka školy

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM ALEBO ĎALŠÍMI PERVAZÍVNÝMI
VÝVINOVÝMI PORUCHAMI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM
PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Školský vzdelávací program (ďalej len „ŠkVP“) pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami pod názvom „**Sme iní, ale nie horší**“ je vypracovaný na základe

Vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie 2016-14674/20264:6-10F0, vydaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Školský vzdelávací program sa považuje za základný dokument školy, podľa ktorého sa uskutočňuje edukácia. Je vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a príslušným Štátnym vzdelávacím programom. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím všetkých voliteľných hodín. Na jeho vypracovaní sa podieľajú všetci pedagogickí zamestnanci školy. Školský vzdelávací program vydáva riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy.

Školský vzdelávací program môže byť každoročne upravovaný dodatkami školského vzdelávacieho programu.

V prípade prerušenia vyučovania z dôvodu osobitného režimu preventívnych opatrení bude školský vzdelávací program dopĺňaný dodatkami podľa usmernení a pokynov MŠVVaŠ SR.

1. Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania; zameranie školy

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím v základnej škole pre žiakov s autizmom sú:

- rozvíjať kľúčové kompetencie (spôsobilosti) na úrovni, ktorá je pre žiakov osobne dosiahnuteľná,
- posúvať hranice schopností tak, aby žiaci dosiahli čo najvyššiu možnú úroveň poznania a spôsobilosť použitia nadobudnutých kompetencií v praxi,
- systematickým a cieľavedomým pôsobením vplývať na uľahčenie a zlepšenie kvality života,
- dosiahnuť čo najväčšiu nezávislosť pri využívaní osvojených vedomostí, zručností a návykov,
- maximálna možná integrácia do spoločnosti.

Ciele výchovy a vzdelávania budeme postupne dosahovať prostredníctvom plnenia týchto úloh:

Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti

- realizovať najmä v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností, vecné učenie, matematika, vlastiveda,
- na podporu zvyšovania čitateľskej gramotnosti vytvárať komunikačne a literárne podnetné prostredie, využívať rôzne formy a metódy individuálnej alebo kolektívnej práce: dramatizácia príbehov, nácvik scénoh na kultúrne podujatia a školské akcie, hry s písmenami, slabikami i slovami, spoznávanie žiackej knižnice...
- zábavnými formami práce s knihami podporovať u žiakov dobrý a trvalý vzťah ku knihe, školskej knižnici, k čítaniu a poznávaniu nového,
- podporovať čítanie prostredníctvom výmeny záložiek do kníh v rámci česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy,
- čitateľskú gramotnosť rozvíjať i prostredníctvom práce s počítačom a tabletom, zamerať sa na čítanie s porozumením, kde sú slová spojené s vhodnými obrázkami a ich zvukovou podobou,
- počas vyučovacích hodín pracovať s informáciami – vyhľadávať slová, obrázky, tvoriť prezentácie, priradovať knižné postavy (obrázky) k pomenovaniám...

V súlade s cieľmi a princípmi Národnej stratégie pre globálne vzdelávanie rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na uvedomenie problémov na miestnej úrovni realizovať aktivity s environmentálnou tematikou

- dramatizácie scénoh o lese, zvieratkách...

- triediť odpad podľa druhu,
- organizovať besedy a vychádzky s ochranármi i poľovníkmi,
- zapájať sa do aktivít v spolupráci s mestom Bytča v rámci Dňa Zeme – čistiť areál školy i blízkeho okolia,
- odpadový materiál premeniť na hodinách pracovného vyučovania na rôzne dekoratívne výrobky,
- viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti na základe pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

V súlade s Európskym politickým rámcom Zdravie 2020 a Akčným plánom prevencie obezity na roky 2015-2025 venovať pozornosť výchove k zdraviu v zmysle holistického prístupu k zdraviu a zdravému životnému štýlu

- aktívne zapájať deti a žiakov do aktivít a programov, ktoré podporujú výchovu k zdraviu a zdravý životný štýl,
- realizovať aktivity a programy na podporu prevencie obezity, telesného a duševného zdravia, prostredníctvom zážitkového učenia realizovať prípravu jednoduchých zdravých jedál,
- vypestovať si zeleninu na školskom pozemku,
- pripomínať si Deň mlieka, ochutnávať mliečne výrobky, z obalov mliečnych výrobkov zhotovovať netradičné výrobky,
- na hodinách pracovnej a výtvarnej výchovy vytvárať tematicky zamerané práce – Zelenina, Ovocie, Zdravé zúbky, Zdravé nápoje, Čo škodí nášmu zdraviu, Pitný režim...
- realizovať zdravotné vychádzky do blízkej prírody,
- zbierať liečivé rastliny, spoznávať ich hlavné účinky, sušiť ich a variť si z nich čaj,
- pravidelne realizovať pohybové hry na školskom dvore i v telocvični,
- naučiť žiakov zdravo žiť a zodpovedne pristupovať k svojmu zdraviu, tráviť svoj voľný čas užitočne a hravo.

V pedagogickom procese rešpektovať Dohovor o právach dieťaťa

- veku primeranou formou oboznamovať deti a žiakov s ich právami a povinnosťami v zmysle tohto dokumentu s využívaním aktivizujúcich metód – využívať piktogramy,
- venovať primeranú pozornosť názorom detí, učiť žiakov vysloviť názor slušne, nevysmievať sa, neurážať iných,
- realizovať výchovné aktivity, prostredníctvom ktorých si žiaci uvedomia, že nie na všetko čo chcú a želajú si, majú aj právo,
- vytvoriť z triedy „miesto“, kde nie je priestor na šikanovanie, ubližovanie slabším, krádeže...
- budovať a udržiavať dobré vzťahy medzi žiakmi, prostredie tolerancie, spolupráce a priateľstva,
- osobným príkladom pozitívne vplývať na správanie žiakov,
- umožniť prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľno časovým aktivitám všetkým žiakom, zvlášť žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov.

Začleniť finančnú gramotnosť do predmetov slovenský jazyk a literatúra, matematika, vlastiveda, prírodoveda, etická výchova

- využívať formy zážitkového učenia – hra na obchod, platíme na pošte, výber peňazí v banke, v bankomate,
- pracovať s pomôckami na rozvíjanie finančnej gramotnosti – eurami,
- navštevovať obchody v blízkom okolí – učiť žiakov nakupovať,

- naučiť žiakov vyberať si v obchodoch z viacerých možností – výber najvhodnejšej ponuky, porovnávať ceny rovnakých výrobkov vo viacerých obchodoch,
- na rozvíjanie finančnej gramotnosti využívať vo vyučovacom procese počítač a tablet.

Prostredníctvom pohybu rozvíjať psychické funkcie – vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu, reč, nadväzovať komunikačnú interakciu

- hľadať spôsoby podávania informácií podľa individuálnych osobitostí žiakov,
- vytvárať podmienky k tomu, aby každý žiak mohol v škole zažiť úspech,
- rozširovať funkčnú komunikáciu, používať správne komunikačné symboly,
- vytvárať samoobslužné a hygienické návyky, motorické a pracovné zručnosti,
- naučiť žiakov pracovať s materiálno-technickými pomôckami, používať ich pri získavaní nových poznatkov, overovaní nadobudnutých poznatkov a uplatňovaní v praxi,
- ukázať spojitost získaných poznatkov vo všetkých predmetoch s praktickým životom,
- budovať školu ako otvorený systém schopný počúvať hlasy zvonku a efektívne komunikovať s vonkajším prostredím,
- spolupracovať s rodičmi žiakov, zapájať ich do tvorivých aktivít a tým vzbudzovať väčšiu zainteresovanosť na výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojich detí,
- zabezpečiť odbornosť pedagogického zboru a vytvoriť efektívne pôsobiace motivačné činitele pre ďalšie vzdelávanie a rozširovanie si pedagogických spôsobilostí a kompetencií,
- vylepšovať materiálno-technické podmienky v interiéri aj exteriéri školy.

Základná škola pre žiakov s autizmom sa vnútorne diferencuje podľa vzdelávania žiakov na vzdelávanie žiakov s poruchami autistického spektra alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia a na vzdelávanie žiakov s poruchami autistického spektra alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím. Žiaci bez mentálneho postihnutia sú schopní v podmienkach našej školy osvojiť si vedomosti a zručnosti v rozsahu učebného plánu nižšieho stredného vzdelávania, pričom sú zohľadnené ich individuálne schopnosti vyplývajúce z ich zdravotného znevýhodnenia.

Úspešnosť projektov Infovek, Sme iní, ale nie horší – učíme sa moderne, Prázdninové brány školy dokorán, Návrat k prírode, Podpora polytechnickej výchovy v základných školách, Podporujeme celkové zdravie našich detí aj zdravie duševné, On-line metodické materiály pre žiakov a učiteľov špeciálnych škôl, Športujeme na novom ihrisku, Zdravá škola a účasť na rozvojových projektoch ako Rozvíjame čitateľskú kultúru, Stravujeme sa zdravo, Objavujeme novú cestu vo vzdelávaní nás viedli k tomu, aby sme tvorbu školského vzdelávacieho programu zamerali na podporu a rozvoj telesnej a duševnej stránky žiakov, čitateľskej kultúry, spoločenského správania sa, poznania regiónu a krás okolitej prírody, histórie a pamiatok.

Vzhľadom na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu kvalifikovanými pedagógmi dáva škola predpoklad na kvalitnú prípravu žiakov, čoho dôkazom je ich úspešnosť v rôznych športových, výtvarných a iných tvorivých súťažiach na regionálnej, celoslovenskej ako aj medzinárodnej úrovni.

V spolupráci s odbornými zamestnancami poradenského zariadenia/podporného tímu: špeciálneho pedagóga pre deti s poruchami komunikácie, špeciálneho pedagóga pre žiakov so sluchovým postihnutím, školského psychológa, fyzioterapeuta, pedagogického asistenta a iných zamestnancov podľa personálnych podmienok školy pomáhame žiakom pri rozvoji a podpore správneho držania tela, správnej výslovnosti a rozvoji komunikačných zručností, čítania, písania, jemnej a hrubej motoriky, vizuomotorickej koordinácie, priestorovej, časovej a pravo-ľavej orientácie. Prostredníctvom činností v záujmových útvaroch rozvíjame počítačovú gramotnosť,

čitateľskú gramotnosť, konverzáciu v cudzích jazykoch, nadanie a talent žiakov v oblasti tanca, športu, výtvarnej a dramatickej výchovy a tiež v oblasti profesijnej orientácie žiakov.

Absolvent školy by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých vzdelávacích oblastiach podľa jeho zdravotného znevýhodnenia, ale aj na základe jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

2. Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie a úroveň 1 Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca získa žiak absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Žiak je pripravený na ďalšie vzdelávanie a prípravu na povolanie v triede s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole alebo odbornom učilišti v oblasti komunikácie, sociálnych a manuálnych zručností, pisateľskej, matematickej, finančnej, prírodovednej, environmentálnej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti.

3. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Základná škola pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím má deväť ročníkov, s možnosťou zriadenia prípravného ročníka. Absolvovanie prípravného ročníka sa považuje za prvý rok plnenia povinnej školskej dochádzky. Vzdelávanie žiaka sa v závislosti od jeho zdravotného stavu môže v základnej škole, ktorá je špeciálnou školou alebo školou bežného typu, predĺžiť až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok svojho veku (§ 22 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Obsah učiva sa žiakovi, ktorý si vyžaduje predĺženie vzdelávania, patrične upravuje v IVP tak, aby bol primerane rozložený. V pedagogickej dokumentácii sa vyznačuje ten postupový ročník, ktorého obsah vzdelávania žiak v príslušnom školskom roku plní; rok školskej dochádzky sa vyznačí podľa jeho skutočného poradia.

Z uvedeného vyplýva, že žiak s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím môže posledný ročník svojej školskej dochádzky ukončiť aj učivom nižšieho ročníka.

Výchova a vzdelávanie žiaka s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa uskutočňuje podľa **individuálneho vzdelávacieho programu**, ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci s odbornými zamestnancami poradenského zariadenia/podporného tímu.

Počet žiakov v triedach je daný v zmysle platnej legislatívy. Triedu možno zriadiť najmenej pre štyroch žiakov. Počet žiakov s autizmom alebo inou pervazívnou vývinovou poruchou sa ustanovuje takto:

- prípravný ročník až deviaty ročník 4 žiaci.

V triedach pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pracuje spolu s vyučujúcim spravidla aj pedagogický asistent.

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím je potrebné pristupovať k žiakom individuálne podľa výsledkov špeciálno-pedagogickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami.

Formy výchovy a vzdelávania určujú organizačné usporiadanie podmienok a priebehu vyučovacieho procesu.

Vo výchovno-vyučovacom procese využívame osvedčené aj inovatívne formy práce:

- individuálne
- program Teacch
- terapie – muzikoterapia, tanečná terapia, arteterapia, snoezelen, viacpodnetné multisenzorické prostredie
- formy zážitkového učenia
- tvorivá dramatika
- blokové
- skupinové
- manipulačné hry
- hry s obrázkovými kartami
- využívanie IKT, tabletov, interaktívnych tabulí
- diferencované
- tematické vyučovanie
- vyučovacie hodiny v triede
- na školskom pozemku
- v cvičnej kuchynke
- v školskej dielni
- besedy
- tvorivé dielne
- vychádzky
- exkurzie a iné formy práce.

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov, ktorí majú viaceré pridružené zdravotné znevýhodnenia je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov špeciálno-pedagogickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami.

Formy výchovy a vzdelávania zohľadňujú osobitosti žiakov s pervazívnymi vývinovými poruchami. Vyučujúci ich zvolí na základe diagnostických správ a odporúčaní poradenského zariadenia tak, aby zohľadnili aj stupeň postihnutia a individuálne potreby žiakov. Vyučovanie môže prebiehať v kratších časových intervaloch blokovou formou so zaraďovaním relaxačných a oddychových aktivít. Počas vyučovania je možná individuálna alebo skupinová práca s vybranými žiakmi prostredníctvom logopéda/špeciálneho pedagóga pre deti s poruchami komunikácie, školského psychológa a fyzioterapeuta s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia. Podľa pokynov vyučujúceho môže s niektorým žiakom pracovať individuálne aj pedagogický asistent.

Špecifiká výchovy a vzdelávania

Rozvrhnutie a rozloženie obsahu vzdelávania na potrebnú dĺžku vzdelávania zahŕňa individuálny vzdelávací program žiaka.

Výchova a vzdelávanie žiaka s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci s odbornými zamestnancami poradenského zariadenia alebo podporného tímu a obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho zdravotného znevýhodnenia na výchovno-vzdelávací proces,
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy,
- modifikáciu obsahu vzdelávania

- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok,
- zabezpečenie servisu odborníkov ako fyzioterapeuta, psychológa, špeciálneho pedagóga pre deti a s PAS a iných.

Individuálny vzdelávací program možno upravovať a dopĺňať podľa aktuálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Zmeny je potrebné konzultovať so všetkými zainteresovanými odborníkmi a zákonnými zástupcami žiaka.

O prijatí dieťaťa s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím na vzdelávanie rozhoduje riaditeľka školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľka školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.

Do prípravného, resp. prvého ročníka primárneho vzdelávania sa žiak prijíma po dovŕšení 6. roku veku v súlade s platnou legislatívou.

Výchovno-vzdelávací proces so žiakmi je ovplyvnený tým, že sú v ňom zaradení žiaci s rôznymi diagnostickými kategóriami a z toho vyplývajúcimi symptómami, ktoré zásadne ovplyvňujú nielen aktuálny výchovno-vzdelávací proces, ale výchovu a vzdelávanie vôbec.

Do skupiny pervazívnych vývinových porúch sú zahrnuté tieto diagnostické kategórie: detský autizmus (F84.0), atypický autizmus (F84.1), Rettov syndróm (F84.2), iná dezintegratívna porucha v detstve (F84.3), hyperaktívna porucha spojená s mentálnou retardáciou a stereotypnými pohybmi (F84.4), Aspergerov syndróm (F84.5), iné pervazívne vývinové poruchy (F84.6), nešpecifikovaná pervazívna vývinová porucha (F84.9) MKCH – 10 (1992).

4. Učebné plány

Obsah vzdelávania pre prípravný až 9. ročník pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím - Príloha 1.

Obsah vzdelávania pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím tvoria vzdelávacie oblasti, ktoré obsahujú jednotlivé vyučovacie predmety.

Obsah a ciele jednotlivých vyučovacích predmetov sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka.

Obsah vzdelávania sa chápe ako podklad, ktorý má učiteľ tvorivo rozvíjať, rozširovať alebo redukovať v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka.

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy.

Obsah vzdelávania je vytvorený na troch úrovniach.

Prvá najnižšia úroveň zahŕňa najnižšie požiadavky z hľadiska obsahu učiva a posledná tretia úroveň určuje najvyššie požiadavky. Vzhľadom na autizmus alebo ďalšie pervazívne vývinové poruchy je potrebné zdôrazniť, že voľba úrovne (obsahu vzdelávania) sa nemôže riadiť diagnostikovaným stupňom mentálneho postihnutia žiaka.

To znamená, že žiak, ktorý podľa psychologického vyšetrenia má napr. stredný stupeň mentálneho postihnutia, nepostupuje automaticky podľa strednej, t. j. druhej úrovne obsahu vzdelávania príslušného predmetu, ale pedagóg zvolí pre neho tú úroveň, ktorú je na základe svojich predpokladov žiak schopný zvládať. Pre žiaka v rôznych vyučovacích predmetoch možno určiť rôznu úroveň obsahu vzdelávania.

Ak žiak vďaka systematickej špeciálno-pedagogickej starostlivosti prejaví vyššiu úroveň schopností než pri jeho poslednom diagnostikovaní, postupne mu učiteľ upraví obsah vzdelávania tak, aby naň mohol čím skôr nadviazať vyššou úrovňou obsahu vzdelávania.

Naopak, pri nezvládaní úloh vychádzajúcich z pôvodne nastavenej úrovne obsahu vzdelávania v niektorom predmete, je nevyhnutné prejsť na ich nižšiu úroveň alebo sa vrátiť k upevňovaniu učiva predchádzajúceho ročníka.

Ak nastane situácia, že stav žiaka si bude vyžadovať také tempo práce, ktoré nedovolí v priebehu jedného školského roka splniť ciele vyučovacieho predmetu príslušného ročníka, v tom prípade sa v nasledujúcom ročníku, ak to vyžaduje charakter predmetu pre nadväznosť učiva, začne neprebratým učivom predchádzajúceho ročníka a nie učivom toho ročníka, do ktorého žiak postúpil.

Z uvedeného vyplýva, že žiak s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím môže posledný ročník svojej školskej dochádzky ukončiť aj učivom nižšieho ročníka.

Obsah vzdelávania určený pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa uplatňuje bez ohľadu na to, akou formou sú vzdelávaní. Vyučujúci uplatňuje primeranosť nárokov na základe dispozícií žiaka, ktoré majú vplyv na prognózu jeho vývinu s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života.

Vyučovacie predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím s vyučovacím jazykom slovenským pre primárne vzdelávanie

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Informatika
ČLOVEK A PRÍRODA	Vecné učenia
	Fyzika
	Chémia
	Biológia
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Hudobná výchova
	Výtvarná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova
ŠPECIÁLNO-PEDAGOGICKÁ PODPORA	Individuálna logopedická intervencia

Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím s vyučovacím jazykom slovenským pre primárne vzdelávanie													
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník											
		prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Σ	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	2	2	2	2	2	5	5	5	5	5	5	35
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	8	7	8	8	7	4	4	2	2	2	2	52
	Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1	1	1	1	1							5
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	38
	Informatika								1	1	1	1	3
Človek a príroda	Vecné učenie		1	1	1								3
	Fyzika		1	1	1				1	1	1	1	3
	Chémia										1	1	1
	Biológia								1	1	1	1	3
Človek a spoločnosť	Vlastiveda					2	3	3					8
	Dejepis								1	1	1	1	3
	Geografia								1	1	1	1	3
	Občianska náuka								1	1	1	1	3
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova/ Náboženstvo						1	1	1	1	1	5	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Špeciálno-pedagogická podpora	Individuálna logopedická intervencia	1	1										2
ZÁKLAD		19	20	22	22	22	23	23	24	24	25	25	224
Voliteľné (disponibilné) hodiny		1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
SPOLU		20	22	24	24	24	25	25	26	26	27	27	243

Poznámky

- V tomto rozdelení učebného plánu má vyučovacia hodina 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže učiteľ uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy po prerokovaní v pedagogickej rade (Vyhláška o špeciálnych školách). Organizáciu vyučovania každoročne prerokúva pedagogická rada na svojom prvom zasadnutí pred začiatkom príslušného roka.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Rovnako je stanovený aj celkový počet vyučovacích hodín. Na základe odporúčania poradenského zariadenia alebo lekára môže byť žiakovi s pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím v kombinácii s inými pridruženými postihnutiami skrátaná časová dotácia vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch alebo môže byť z vyučovania určitých predmetov oslobodený. Skrátanie časovej dotácie alebo oslobodenie od vyučovania určitého predmetu musí byť prerokované v pedagogickej rade, schválené riaditeľkou školy a uvedené v individuálnom vzdelávacom programe žiaka. Vyučovacie hodiny predmetov, z ktorých bol žiak oslobodený, nemusia byť nahradené inými vyučovacími predmetmi vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím, v ktorom sa žiak vzdeláva.
- V rámci výučby je možná individuálna alebo skupinová práca s vybranými žiakmi prostredníctvom fyzioterapeuta, psychológa, logopéda/špeciálneho pedagóga pre deti s poruchami komunikácie, špeciálneho pedagóga pre žiakov so sluchovým postihnutím s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia. Podľa pokynov vyučujúceho môže s niektorým žiakom pracovať individuálne aj pedagogický asistent.
- Na vyučovanie niektorých predmetov (Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností, Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie) môžu pedagogickí zamestnanci alebo odborní zamestnanci/ podporný tím využívať na individuálnu prácu so žiakom aj miestnosť snoezelen a terapeutickú miestnosť.
- Pre žiakov, ktorí k 1. septembru dosiahli fyzický vek šesť rokov, nedosiahli školskú spôsobilosť a nie je u nich predpoklad zvládnutia prvého ročníka, môže škola zriadiť prípravný ročník. V prípravnom ročníku zabezpečuje vyučovaciu hodinu Rozvíjanie komunikačnej schopnosti pedagogický zamestnanec v spolupráci so špeciálnym pedagógom pre deti s poruchami komunikácie. V prípade zmien môžu vyučovanie predmetu zabezpečovať dvaja pedagogickí zamestnanci alebo pedagogický zamestnanec a logopéd. Po absolvovaní prípravného ročníka sú žiaci vzdelávaní podľa vzdelávacieho programu na základe záverov rediagnostického a psychologického vyšetrenia.
- Predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
- Individuálny vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci s ďalšími odbornými zamestnancami poradenského zariadenia alebo podporného tímu. Podpisuje ho riaditeľka školy, triedny učiteľ, odborný zamestnanec poradenského zariadenia/podporného tímu a zákonní zástupcovia žiaka.
- Podľa individuálneho vzdelávacieho programu sa vzdelávajú aj žiaci s nižšou časovou dotáciou vyučovacích hodín na základe odporúčania lekára alebo poradenského zariadenia.

V individuálnych prípadoch vydaním rozhodnutia riaditeľky školy možno oslobodiť žiaka od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch alebo ich častí. Pri rozhodnutí riaditeľka sa vychádza z odporúčania poradenského zariadenia, odporúčania lekára, žiadosti zákonného zástupcu žiaka a vyjadrenia pedagogickej rady.

- Pri vyučovaní predmetu informatika sedí pri jednom počítači jeden žiak.
- Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na vytvorenie školského vzdelávacieho programu a na vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu alebo na vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.
- Z organizačných dôvodov môže byť trieda/skupina vytvorená zo žiakov rôznych ročníkov. V odôvodnených prípadoch môže byť v triede/v skupine nižší počet žiakov a učiteľ môže v tejto triede/v skupine spolupracovať aj s pedagogickým asistentom. V odôvodnených prípadoch (organizačných, ekonomických) sa môžu na vyučovacích hodinách v jednej triede/v skupine vzdelávať spolu žiaci s mentálnym aj bez mentálneho postihnutia.
- Z organizačných dôvodov môžu jeden predmet učiť dvaja učelia, rovnako je možné spájať viac ročníkov do jednej triedy/skupiny pri vyučovaní rôznych predmetov, napr. SJL/PVC.
- Voliteľné hodiny, ktorými sme posilnili vyučovacie predmety jednotlivých ročníkov, sú v rámcovom učebnom pláne zvýraznené červenou farbou.
- V obsahoch predmetov školského vzdelávacieho programu sú zapracované aj vedomosti a zručnosti nadobudnuté v rámci realizácie projektov: Sme iní, nie horší - učíme sa moderne, Prázdninové brány školy dokorán, Návrat k prírode, Podpora polytechnickej výchovy na základných školách, Podporujeme celkové zdravie našich detí aj zdravie duševné, On-line metodické materiály pre žiakov a učiteľov špeciálnych škôl, Športujeme na novom ihrisku, Zdravá škola, Objavujeme novú cestu vo vzdelávaní, Voda okolo nás - WAU, Rozvíjame čitateľskú kultúru, Stravujeme sa zdravo, Bež, kolobežka, bež, Dráha ožije, Okolie dráhy ožije, Zdravie na tanieri, Prekážky sa dajú zvládnuť, Na motýľích krídlach, ktoré pravidelne využívajú pri práci so žiakmi s poruchami autistického spektra.
- Žiakovi, ktorý dovŕšil 16 rokov veku, riaditeľ školy umožní ukončiť deviaty ročník a získať nižšie stredné vzdelanie, ak je predpoklad jeho úspešného ukončenia najneskôr do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 17. rok veku. Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je držiteľom preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 57 ods.3 zákona 195/1998, môže riaditeľ základnej školy pre žiakov s autizmom umožniť predĺženie jeho vzdelávania do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku

5. Učebné osnovy

Učebné osnovy pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie – Príloha 1.

Zpracovanie prierezových tém do školského vzdelávacieho programu „Sme iní, ale nie horší“ pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie – Príloha 1A.

6. Vyučovací jazyk

4. Hodnotenie žiakov

V súlade so zákonom č. 415/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, prerokovala Pedagogická rada na svojom zasadnutí dňa 05. januára 2022 spôsob hodnotenia žiakov a opatrenia vo výchove v Základnej škole pre žiakov s autizmom, Mičurova 364/1, Bytča. Pedagogická rada prijala uznesenie a riaditeľka školy schválila nasledovné spôsoby hodnotenia s poruchami autistického spektra alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím a opatrenia vo výchove:

- Priebežné a súhrnné hodnotenie žiakov **prípravného až deviateho ročníka** za I. a II. polrok školského roka sa vykonáva formou slovného hodnotenia (v súlade s §55 ods.5). Celkové hodnotenie takého žiaka je **prospel alebo neprospel** (v súlade s §55a ods.11).
- Slovné hodnotenie je stručný hodnotiaci opis toho, ako žiak plnil ciele vzdelávania v jednotlivých vyučovacích predmetoch podľa vzdelávacieho programu pre príslušný druh školy (v súlade s §55 ods.7).
- Súhrnné hodnotenie vykonané **formou slovného hodnotenia** obsahuje aj informáciu o tom, či žiak vo vyučovacom predmete splnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka. Ak žiak požiadavky na postup do vyššieho ročníka nespĺnil, bude žiak hodnotený takto:
„Žiak nespĺnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka v predmetoch - uvedené konkrétne vyučovacie predmety podľa vzdelávacieho programu“.
„Žiak nespĺnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka vo všetkých predmetoch.“ (podľa §55 ods. 9)
- Žiakovi, ktorý v niektorom vyučovacom predmete nie je hodnotený slovným hodnotením, na vysvedčení uvádza vyučujúci daného vyučovacieho predmetu jednu z možností, ktorá zodpovedá objektívnemu hodnoteniu podľa toho, či žiak :
 - a) „aktívne absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval,
 - b) „absolvoval“, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval, alebo
 - c) „neabsolvoval“, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval (podľa s §55 ods.12).
- **Podľa § 55, ods. 14** žiak z vyučovacieho predmetu neprospel, ak:
 - a) je slovné hodnotený „Žiak nespĺnil požiadavky na postup do vyššieho ročníka.“ alebo
 - b) neabsolvoval vyučovací predmet.
- Žiak základnej školy pre žiakov s autizmom s mentálnym postihnutím sa môže súhrnne hodnotiť z jednotlivých vyučovacích predmetov formou slovného hodnotenia; **celkové hodnotenie** takého žiaka je **prospel alebo neprospel** (v súlade s §55a ods.11).

Hodnotenie správania žiakov v rámci súhrnného hodnotenia za I. a II. polrok školského roka

Správanie žiakov sa klasifikuje týmito stupňami:

- veľmi dobré
- uspokojivé
- menej uspokojivé
- neuspokojivé

Stupeň veľmi dobrý:

- žiak dodržiava pravidlá správania, školský poriadok a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň uspokojivé:

- žiak porušuje jednotlivé pravidlá správania a školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť,
- po udelenom pokarhaní riaditeľkou školy,
- za 7 – 14 neospravedlnených vymeškaných vyučovacích hodín.

Stupeň menej uspokojivé:

- žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení,
- za 15 – 50 neospravedlnených vymeškaných vyučovacích hodín.

Stupeň neuspokojivé:

- žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy,
- 51 a viac neospravedlnených vymeškaných vyučovacích hodín.

Udelenie zníženej známky zo správania bude prerokované v pedagogickej rade pre príslušný polrok školského roka.

Formy priebežného a formy súhrnného hodnotenia vyučovacích predmetov

- Priebežné hodnotenie počas školského roka a súhrnné hodnotenie za I. a II. polrok školského roka bude vo všetkých vyučovacích predmetoch u žiakov **prípravného až deviateho ročníka žiakov** s poruchou autistického spektra alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami mentálnym postihnutím vykonané formou **slovného hodnotenia** okrem predmetov **NBV/ETV a III**, ktoré budú hodnotené v súlade s §55 ods. 12 slovom: **aktívne absolvoval/a, absolvoval/a, neabsolvoval/a** podľa výsledkov, ktoré žiak v týchto predmetoch dosiahol v hodnotenom období.

Celkové hodnotenie žiaka prípravného až deviateho ročníka sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadrí slovami: **prospel/a, neprospel/a**.

Žiak je z vyučovacieho predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky, najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Formu skúšania a overovania vedomostí určí učiteľ vzhľadom na individuálne možnosti a schopnosti žiaka.

Súhrnné hodnotenie **formou slovného hodnotenia** za daný polrok možno vykonať, ak bol žiak priebežne hodnotený v danom polroku minimálne dvakrát z daného predmetu a vyučujúci pri hodnotení môže zohľadňovať aj aktivitu žiaka na vyučovacom procese.

Ak nemožno žiaka vyskúšať a hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí; riaditeľka školy určí na jeho vyskúšanie a hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie mohlo uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka.

Ak nemožno žiaka vyskúšať a hodnotiť v riadnom termíne v druhom polroku, žiak je skúšaný aj hodnotený za toto obdobie spravidla v poslednom týždni augusta a v dňoch určených riaditeľkou školy. Riaditeľka školy môže žiakovi zo závažných dôvodov povoliť vykonať komisionálnu skúšku v náhradnom termíne na jej vykonanie najneskôr do 10. septembra.

Komisionálne skúšky

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- podá vyučujúci pedagogický zamestnanec alebo riaditeľ školy podnet na preskúšanie žiaka,
- žiak neprospel z vyučovacieho predmetu,
- je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- plní školskú dochádzku osobitným spôsobom,
- sa vzdeláva individuálne podľa § 24.

Komisionálnu skúšku povoľuje alebo nariaďuje riaditeľka školy.

V jeden deň môže vykonať žiak komisionálne skúšky najviac z dvoch vyučovacích predmetov.

Riaditeľka školy môže povoliť prítomnosť zákonného zástupcu nepĺnoletého žiaka na komisionálnej skúške.

Komisia pre komisionálne skúšky má najmenej troch členov, ktorých vymenúva a odvoláva riaditeľka školy. Výsledok komisionálnej skúšky vyhlási predseda komisie pre komisionálne skúšky verejne v deň konania komisionálnej skúšky. Výsledok každej komisionálnej skúšky je pre hodnotenie žiaka konečný.

Žiak, ktorý sa bez závažných dôvodov nezúčastní komisionálnej skúšky, z vyučovacieho predmetu neprospel.

POZNÁMKA:

Kritériá slovného hodnotenia počas priebežného hodnotenia žiakov budú vyjadrené 4 piktogramami a žiak ich bude mať uvádzané v žiackej knižke:

Dnes si pracoval veľmi pekne.

Dnes si bol veľmi úspešný.

Dnes si bol veľmi usilovný.

Dnes sa ti veľmi darilo.

Dnes si pracoval pekne.

Dnes si bol úspešný.

Dnes si bol usilovný.

Dnes sa ti darilo.

Dnes si menej pracoval.

Dnes si bol menej úspešný.

Dnes si bol menej usilovný.

Dnes sa ti menej darilo.

Dnes si nepracoval.

Dnes si nebol úspešný.

Dnes si nebol usilovný.

Dnes sa ti nedarilo.

Žiakom po absolvovaní prvého polroka vydáva škola natrvalo výpis hodnotenia. Výpis hodnotenia môže škola vykonať aj elektronickou formou prostredníctvom EDUPAGE. Na konci školského roka (posledný deň druhého polroka) vydáva škola žiakom vysvedčenie s údajmi za oba polroky.

V doložke vysvedčenia sa žiakovi uvádza informácia o vzdelávacom programe, v ktorom bol žiak vzdelávaný, o vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu a na vysvedčení posledného ročníka vzdelávacieho programu sa uvedie aj stupeň dosiahnutého vzdelania. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku, uvedú sa údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky. Ak ukončil povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku vzdelávacieho programu, uvedie sa do doložky vysvedčenia aj ročník ukončenia povinnej školskej dochádzky. V doložke vysvedčenia sa uvádzajú aj ostatné náležitosti podľa platnej legislatívy v súlade so zákonom č. 415/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Formy priebežného a súhrnného hodnotenia pre každý vyučovací predmet a formy celkového hodnotenia boli prerokované na zasadnutí Pedagogickej rady a schválené riaditeľkou školy dňa 05.01.2022. Tieto formy hodnotenia nadobúdajú účinnosť dňom 25. august 2022 a sú časťou školského vzdelávacieho programu Sme iní, nie horší.

Vysvetlivky:

NBV – náboženská výchova

ETV – etická výchova

ŠkVP – školský vzdelávací program

IVP – individuálny vzdelávací program

ILI – individuálna logopedická intervencia

